

uitspraak

Uitspraak d.d. 29 juli 2020 ex art. 5.6.1 Tuchtreglement Bancaire Sector

Melding: 4410

DE ALGEMEEN DIRECTEUR,
benoemd door de Stichting Tucht recht Banken,
KLAGER,
gemachtigden: mr. H.D. Coumou en mr. M. Bijleveld,

tegen

de heer [verweerder],
werkzaam bij [bank],
VERWEERDER,
advocaat: mr. J. Achterberg.

1. Het verloop van de procedure

1.1. Op 11 september 2019 is namens [bank] (hierna: de bank) een melding gedaan bij Stichting Tucht recht Banken. Deze melding heeft betrekking op verweerder, werkzaam bij de bank.

1.2. Klager heeft naar aanleiding van voornoemde melding een onderzoek ingesteld. Verweerder is op 9 januari 2020 gehoord door klager. Bij brief van 12 maart 2020 heeft klager verweerder geïnformeerd dat een klacht zou worden voorgelegd aan de tuchtcommissie. Het klachtrapport dat naar aanleiding van het onderzoek is opgesteld, is op 27 maart 2020 bij de secretaris van de tuchtcommissie ingediend.

1.3. De advocaat van verweerder heeft een verweerschrift met dagtekening 7 mei 2020 ingediend.

1.4. Bij brief van 25 mei 2020 aan de advocaat aan verweerder, is verweerder door de secretaris uitgenodigd voor de zitting van 17 juni 2020. Ook klager is uitgenodigd voor deze zitting.

1.5. Op de zitting van 17 juni 2020 heeft de tuchtcommissie de zaak behandeld. Op deze zitting zijn de gemachtigden van klager, en verweerder en zijn advocaat verschenen.

1.6. Klager heeft op de zitting het in het klaagschrift ingenomen standpunt nader toegelicht aan de hand van een pleitnota die bij de stukken is gevoegd. Door verweerder en zijn advocaat is mondeling verweer gevoerd, mede onder verwijzing naar het verweerschrift dat de advocaat van verweerder heeft ingediend.

2. De vaststaande feiten

Op grond van de inhoud van de gedingstukken en aan de hand van het verhandelde ter zitting stelt de tuchtcommissie het volgende vast.

2.1. Verweerder heeft op 27 mei 2015 de bankierseed als bedoeld in de Regeling eed of belofte financiële sector 2015 afgelegd. Bij die gelegenheid heeft hij tevens de volgende verklaring ondertekend:

“Tevens verklaar ik me te houden aan de Gedragsregels Bancaire Sector die op mij van toepassing zijn. Ik erken de bevoegdheid van de Stichting Tuchtrect Banken en de Tuchtcommissie op grond van het Tuchtreglement Bancaire Sector om de Gedragsregels Bancaire Sector te handhaven op de wijze als uiteengezet in het Tuchtreglement Bancaire Sector, zoals deze nu en in de toekomst zal gelden.”

2.2. Verweerder is sinds 2009 werkzaam bij de bank. Ten tijde van de hierna aan de orde komende feiten was hij werkzaam als hypotheekadviseur, Specialist Wonen.

2.3. Verweerder heeft in 2017 een financieringsaanvraag van twee klanten van de bank voor de aankoop van een woning behandeld. De overeengekomen financiering bestond uit een hypotheek van circa 1,7 miljoen euro, waarvan iets meer dan 0,5 miljoen euro een bouwdepot betrof. De klanten zouden daarnaast privé een bedrag van 0,5 miljoen euro financieren uit eigen middelen.

2.4. Een week voor het passeren van de hypotheekakte hebben de klanten contact opgenomen met verweerder, nadat zij een fiscale aanslag van 0,5 miljoen euro hadden ontvangen. De klanten hadden de 0,5 miljoen euro eigen financiering reeds overgemaakt naar de notaris in verband met de aankoop van de woning, en beschikten niet meer over voldoende liquide middelen om ook de fiscale aanslag te voldoen. Zij vroegen verweerder daarom of het niet mogelijk was de financieringsconstructie zodanig te wijzigen dat de eigen inbreng zou worden teruggedraaid.

2.5. Verweerder wilde de klanten helpen de ontstane situatie op te lossen, maar kwam tot de conclusie dat het op dusdanig korte termijn onmogelijk was om de financieringsconstructie te wijzigen en besloot daarop, na overleg met [bedrijf] (ondersteuner van de bank bij het uitvoeren van hypotheekprocessen) de eigen inbreng tegen het bouwdepot ‘weg te strepen’. Eind oktober 2017 heeft verweerder opdracht gegeven het bouwdepot van 0,5 miljoen euro rechtstreeks en in één keer over te maken aan de klanten, zodat de klanten met dat bedrag de fiscale aanslag konden voldoen. Het bedrag is vervolgens door [bedrijf] de bank aan de klanten uitgekeerd. Verweerder heeft deze opdracht vastgelegd in het systeem van de bank.

2.6. De (gestandaardiseerde) hypotheekvoorwaarden van de bank houden onder meer het volgende in:

“12.3 Wanneer maak ik gebruik van een bouwdepot?

Als u uw woning wilt verbouwen of u wilt een nieuwe woning bouwen, dan kan de bank (een deel van) het bedrag van uw lening dat bestemd is voor de verbouwing of bouw in een bouwdepot storten. (...)

12.4 Wat wordt uit het bouwdepot betaald?

1. *Nieuwbouw*

Naast de rekening voor de bouw wordt ook de rente voor de hele lening van het bedrag dat op het bouwdepot staat gehaald (...)

2. Verbouw

Als u voor de verbouwing rekeningen moet betalen aan een leverancier of aannemer, dan worden deze rekeningen uit het bouwdepot betaald. (...) De verbouwing moet een waardeverhogend effect hebben. (...)”

3. De klacht en de standpunten van partijen

3.1. De klacht houdt in dat verweerder heeft gehandeld in strijd met de gedragsregels 1, 2, 4 en 7 van de Gedragsregels Bancaire Sector. Klager heeft daartoe het volgende aangevoerd. Uit onder meer de hypotheekvoorwaarden van de bank en de fiscale regels over de aftrekbaarheid van rentekosten, volgt dat een bouwdepot alleen voor bouwkosten mag worden aangewend. Verweerder wist dat het bouwdepot door de klanten zou worden aangewend voor betaling van een fiscale schuld. Hij heeft de reguliere procedure voor het vrijgeven van een bouwdepot omzeild en onnodig risico voor de bank gecreëerd. Dit kon er tevens aan bijdragen dat de fiscale regels omtrent aftrek van rentekosten zouden kunnen worden geschonden. Klager acht dit alles in strijd met genoemde gedragsregels en geeft de tuchtcommissie in overweging aan verweerder een boete van € 750 op te leggen.

3.2.1 Verweerder stelt primair dat geen sprake is van schending van de gedragsregels. Subsidiair stelt verweerder dat uitsluitend gedragsregel 4 is geschonden, maar dat dit onder de gegeven omstandigheden onvoldoende ernstig is om de oplegging van een maatregel te rechtvaardigen. Meer subsidiair verzoekt verweerder een berisping op te leggen.

3.2.2 Verweerder voert hiertoe het volgende, kort samengevat, aan. De klant had een acuut (liquiditeits)probleem en verweerder heeft de klant zo goed mogelijk willen helpen. Gelet op de geringe tijd die resteerde tot het moment waarop de akte zou passeren, was de gekozen constructie de enige mogelijke oplossing. Daarbij heeft verweerder als fictief uitgangspunt genomen dat de hypothecaire geldlening uitsluitend zou bestaan uit 1,7 miljoen euro voor de financiering van de woning, zonder eigen inbreng van de klant en zonder bouwdepot. Verweerder heeft intern uitgezocht wat de voorwaarden waren met betrekking tot de uitboeking van bouwdepots zonder achterliggende voorwaarden. [Bedrijf] heeft verweerder – naar later bleek ten onrechte – bevestigd dat hij hier zelfstandig over mocht beslissen. Ook heeft hij onderzocht of de lening in de voorgenomen gewijzigde vorm voor de klant passend en betaalbaar was, en paste binnen de geldende vestrekkingsnormen. Tot slot heeft verweerder het verzoek van de klant besproken met de accountmanager van de klant, die het eens was met de pragmatische oplossing, en heeft verweerder de gevolgen van de constructie besproken met de klant.

4. De gronden van de uitspraak

4.1. De tuchtcommissie beoordeelt of het handelen van verweerder in strijd is met de Gedragsregels Bancaire Sector. In deze gedragscode staat, voor zover hier relevant, het volgende vermeld:

1. De bankmedewerker werkt integer en zorgvuldig.
2. De bankmedewerker maakt een zorgvuldige afweging van belangen.
4. De bankmedewerker houdt zich aan de wet en andere regels die voor het werk bij de

bank gelden.

7. De bankmedewerker draagt bij aan het vertrouwen van de samenleving in de bank.

4.2. De tuchtcommissie is van oordeel dat verweerder een onzorgvuldige afweging van belangen heeft gemaakt (gedragsregel 2) door het bouwdepot te doen uitkeren aan de klanten, met het doel dat uit dit bouwdepot de klanten aan hun fiscale verplichting konden voldoen. Het liquiditeitsprobleem van de klanten betrof een privé-aangelegenheid. Verweerder heeft zich het belang van de klanten bij het oplossen van dit probleem aangetrokken, maar is daarbij uit het oog verloren dat de door hem gekozen oplossing niet toelaatbaar was. Een bouwdepot is immers blijkens de hypotheekvoorwaarden van de bank doelgebonden en niet bestemd om fiscale schulden uit te voldoen.

4.3. Gezien de hypotheekvoorwaarden had verweerder afstemming moeten zoeken met een leidinggevende voordat hij overging tot het uitkeren van het bouwdepot. Aannemelijk is geworden dat verweerder contact heeft gehad met [bedrijf], alsook dat verweerder daarbij heeft gesproken over de vraag of hij bevoegd was zonder onderliggende facturen tot uitkering van het bouwdepot over te gaan. Daarmee was echter nog niet de vraag beantwoord of verweerder tevens bevoegd was een bouwdepot te doen uitkeren voor een ander doel dan een verbouwing. Voor het uitvoeren van deze constructie in strijd met de hypotheekvoorwaarden had verweerder ten minste goedkeuring aan een leidinggevende moeten vragen. Door dit na te laten heeft hij naar het oordeel van de tuchtcommissie niet zorgvuldig gewerkt en zich niet aan de regels gehouden (gedragsregels 1 en 4). Feiten en omstandigheden die (voldoende) aannemelijk doen zijn dat door het handelen van verweerder het vertrouwen van de samenleving in de bank is geschaad, zijn echter niet gesteld of gebleken. Schending van gedragsregel 7 wordt daarom niet aangenomen.

4.4. De tuchtcommissie zal er bij het bepalen van de maatregel rekening mee houden dat verweerder niet met verkeerde bedoelingen heeft gehandeld. Verweerder heeft zich rekenschap gegeven van de financiële gevolgen en risico's van de constructie voor de bank en van zijn verantwoordelijkheid in dezen. De stukken maken voldoende aannemelijk dat verweerder bewerkstelligd heeft dat de voorwaarden bij de hypothecaire lening van de klant zijn gewijzigd – in het bijzonder is de hypotheekrente verhoogd – naar aanleiding van het uitkeren van het bouwdepot. Naar het oordeel van de tuchtcommissie is in de kern dan ook sprake geweest van een inschattingsfout van verweerder in de uitoefening van zijn werk. Verweerder heeft dit ook onderkent en heeft, nadat hij er door een collega op was gewezen dat hij niet juist had gehandeld, zelf zijn handelen aangekaart binnen de bank. Dit alles maakt dat naar het oordeel van de tuchtcommissie kan worden volstaan met de oplegging van een berisping. Daarbij houdt de tuchtcommissie er ook rekening mee dat verweerder tijdens het interne onderzoek van de bank een aantal weken vrijgesteld is van werk en gedurende die periode een contactverbod met zijn collega's opgelegd is. Tot slot heeft de tuchtcommissie in ogenschouw genomen dat de bank pas ruim zeven maanden nadat het interne onderzoek van de bank op 16 januari 2019 was afgerond, de melding tegen verweerder heeft ingediend bij de Stichting Tucht recht Banken, zonder dat van een reden voor die vertraging is gebleken.

5. De uitspraak

De tuchtcommissie:

verklaart de klacht **gegrond** voor zover betreffende de gedragsregels 1, 2 en 4;

verklaart de klacht **ongegrond** voor zover betreffende gedragsregel 7;

legt aan verweerder de maatregel van **berisping** op.

Aldus beslist door mr. J.W.M. Tromp, voorzitter, mr. F.B. Dement en mr. Th.J. Kelder, in aanwezigheid van mr. M.E. Olthof, secretaris.

voorzitter

secretaris

De secretaris is buiten staat deze uitspraak mede te ondertekenen.

Deze uitspraak is aan partijen verzonden op 29 juli 2020.

Ingevolge artikel 6.4.1 e.v. Tuchtreglement Bancaire Sector kunnen verweerder en klager binnen één maand na verzending van de uitspraak daarvan hoger beroep aantekenen door het indienen van een beroepschrift bij de commissie van beroep.